

Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći

Osvrt na zakon i perspektive njegove provedbe

Osijek, 12.11.2008.

Prof. dr. sc. Alan Uzelac

- 2007-2008:
 - Opsežna rasprava, koordinirana akcija nevladinih organizacija
- Uspjeh?
 - Ocjene i kritike prenesene su predlagačima
 - Predstavljene su alternativne opcije, dani su konkretni prijedlozi
 - Je li postignut cilj?
- ZBPP
 - Unatoč djelomičnom prihvaćanju određenih prijedloga i sugestija, osnovni je koncept ostao nepromijenjen
 - Predlagač preuzima političku odgovornost, no time nije riješen problem ostvarivanja prava na pristup pravosuđu;
 - Potreba za nastavkom i intenziviranjem aktivnosti pružatelja pravne pomoći.

- Prijedlog je odabrao **krut i birokratiziran sustav** koji je složen i tegoban za njegove korisnike, nepoželjan za one koji ga trebaju primjenjivati pa zato i teško može ostvariti željenu svrhu, odnosno zaštititi interese građana.
- Prijedlog izvodi **očito pogrešne zaključke iz vlastite analize** koju iznosi u svome obrazloženju.
- Prijedlog kreira sustav koji stvara **plodno tlo za zlouporabe i korupciju**.
- Prijedlog pogoduje pružatelje pravne pomoći čiji je doprinos do sada bio najmanji, a stvara poteškoće i **obeshrabruje pružatelje pravne pomoći** koji su se najviše afirmirali na ovom području.
- Prijedlog kreira sustav koji je **skup za državu** i čija sredstva se većim dijelom **nesvrsishodno troše**.
- Prijedlog **stimulira loše prakse** u radu sudova i drugih tijela koja bi trebala pomoći građanima da ostvare svoja prava.

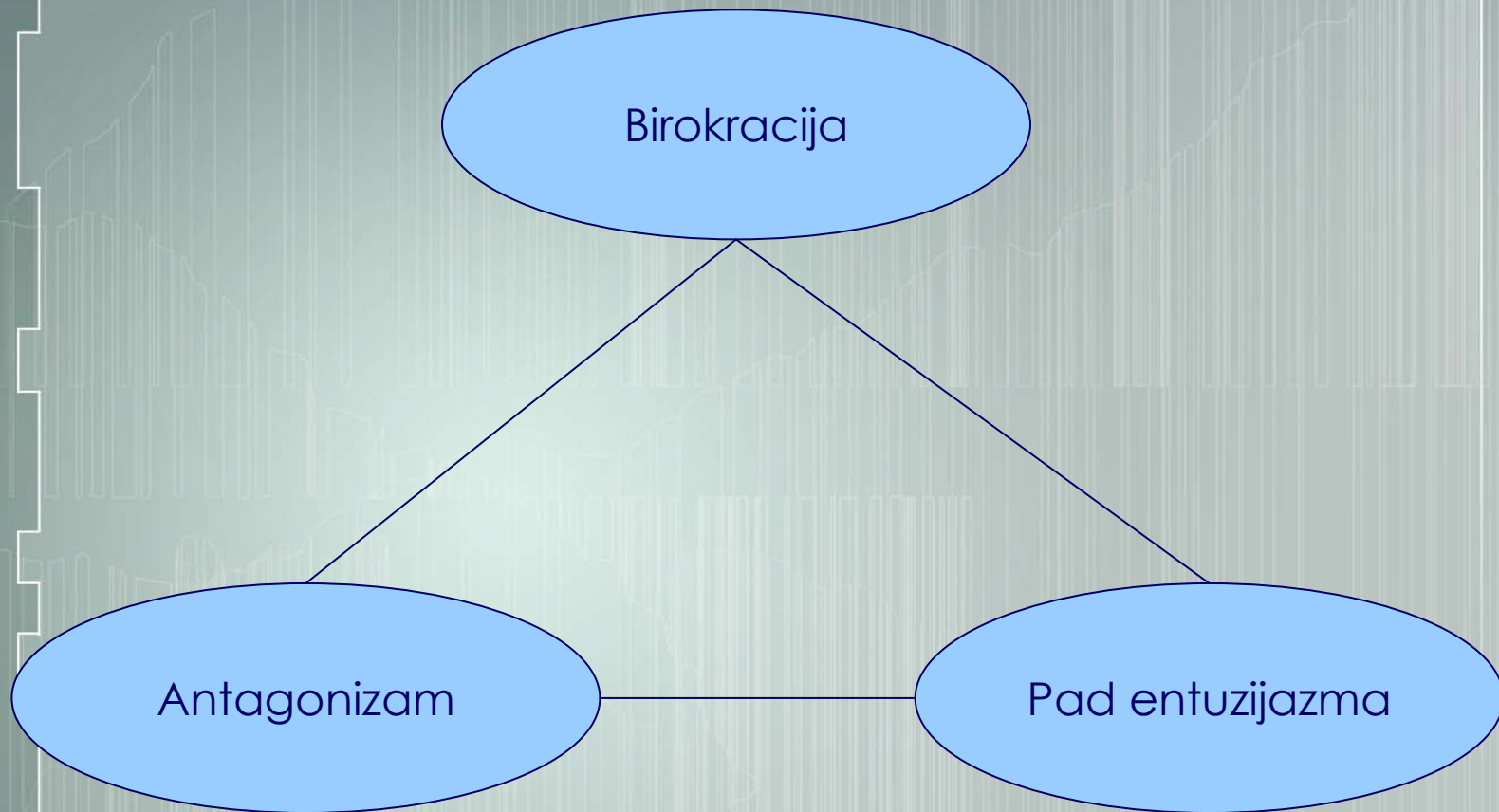
- Prijedlog **ne uspostavlja jedinstven i cjelovit sustav** čime se onemogućava usklađivanje pojedinih elemenata i praćenje troškova i učinaka novog sustava.
- Prijedlog **pogrešno interpretira međunarodne standarde** i pravo Europske Unije s kojim se navodno harmonizira.
- Prijedlog je izrađen **bez prethodnog prikupljanja relevantnih podataka i bez realističkih projekcija ukupnih budućih troškova** koje će novi sustav izazvati.
- Prijedlog nije dovršen, tj. **bitne elemente sustava ostavlja za kasnije** provedbene propise, zbog čega nije moguće niti približno ocijeniti kako bi po stupanju na snagu sustav pravne pomoći funkcionirao.
- Prijedlog **nije usklađen s drugim zakonima i pravnim aktima**, zbog čega bi njegovo prihvatanje dovelo do pravne nesigurnosti.
- Prijedlog je u pojedinim bitnim elementima **nedorečen, konfuzan i sadrži unutarnje proturječnosti** koje bi mogle onemogućiti njegovo ispravno tumačenje i primjenu.

- Kakav smo ZBPP dobili?
 - Otpori konstruktivnim primjedbama i nastojanja miniranja sustavnog uređenja bili su uspješni.
 - Tekst ZBPP težak za čitanje i razumijevanje, a kamoli za primjenu.
 - Proturječnosti između novih normi i postojećeg uređenja (ZPP) samo su produbljene.
 - Dodatno je otežano izdavanje uputnica ubacivanjem nejasnog kriterija “egzistencijalne ugroženosti”.
 - Operacionalizacija moguća samo uz provedbene propise (rok za MP: istekao 24. kolovoza 2008.)

- Koja su pozitivna dostignuća ZBPP-a?
Što se postiglo?
 - Regulacija i priznanje statusa, osobito za neprofitne pružatelje
 - Omogućavanje korištenja državnih poticajnih sredstava, na bazi natječaja i projektnog financiranja
 - Široko definiranje aktivnosti uključenih u shemu financiranja
 - Mogućnost izravnog obraćanja udrugama, sindikatima i pravnim klinikama (!)
 - Mogućnost sudjelovanja u savjetodavnim tijelima (Povjerenstvo za BPP)

- (Re)konstituiranje hrvatskog pejzaža pružatelja neprofitnih pravnih usluga.
 - Potreba za aktivnim pristupom; nametanje državi i korisnicima spremnošću i kvalitetom.
- Intenziviranje suradnje s drugim sudionicima u sustavu
 - Ministarstvo pravosuđa
 - Sudovi
 - Pravni fakulteti
 - Odvjetnici
- Organiziranje mreže i potraga za alternativnim i dopunskim izvorima sredstava
 - Strateško partnerstvo
 - Optimiziranje resursa

Izazovi

Hvala na pozornosti!